

รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี)

รหัสวิชา ศ22102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ร้อง เล่น บรรเลงเพลง

เรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น

ครูผู้สอน ครุณันท์วัน ทองทิพย์

ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสื่อสารภาษาดนตรี โดยศึกษาองค์ประกอบของดนตรี เช่น ทำนอง จังหวะ และโครงสร้าง และผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ ตีความ สร้างสรรค์ และสื่อสารความคิดทางดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

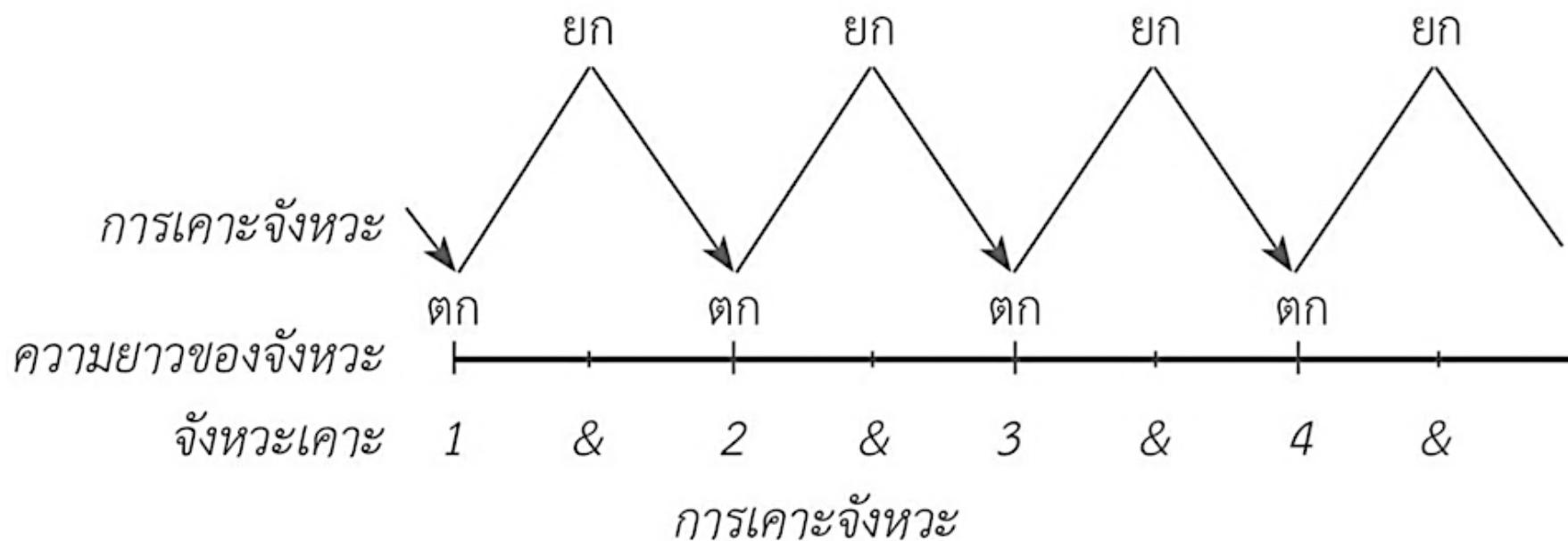
จังหวะ

จังหวะ หมายถึง ช่วงเวลาที่ดำเนินอยู่ในขณะที่บรรเลงดนตรี
จังหวะมีหน้าที่คอยควบคุมการเคลื่อนที่ของทำนองและแนวประสาน
เสียงต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน จังหวะจะดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ
จึงเปรียบเทียบจังหวะเหมือนกับเวลาหรือชีพจรของดนตรี

“จังหวะจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของดนตรี”

จังหวะเคาะ

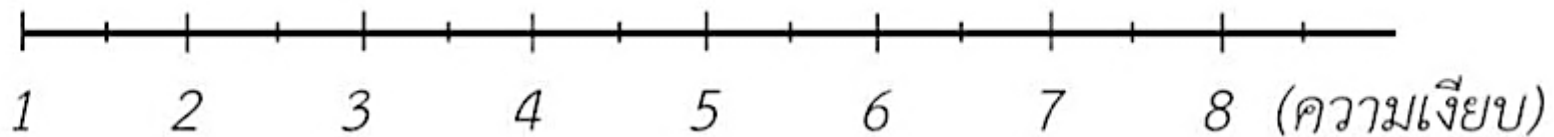

จังหวะเคาะ (Beat) เป็นหน่วยของช่วงเวลาของดนตรี ปฏิบัติโดยการเคาะจังหวะดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอขณะที่เล่นดนตรี จนกว่าจะจบเพลง

จังหวะทำนอง

จังหวะเคาะ

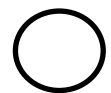

ความสั้น - ยาว ของจังหวะทำนอง

จังหวะทำนอง (Rhythm) เป็นช่วงเวลาที่เสียงดังออกมา มีทั้งเสียงสั้น-เสียงยาว สลับกันไปหรือบางครั้งอาจสลับด้วยความเจ็บบด้วยก็ได้ ซึ่งมีความแตกต่างกันไป แล้วแต่บทเพลง ความสั้น-ยาวของจังหวะและทำนองใช้จังหวะเคาะเป็นเครื่องวัด

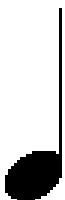
ตัวโน้ต

ตัวกลม มีค่าเท่ากับ 4 จังหวะ

ตัวขาว มีค่าเท่ากับ 2 จังหวะ

ตัวดำ มีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ

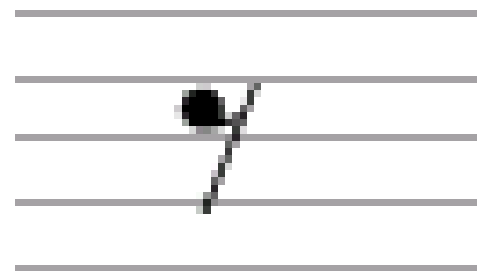
ตัวเขบีต 1 ชั้น มีค่าเท่ากับ 1/2

ตัวโน้ต และตัวหยุดเขบีต 1 ชั้น

หรือ

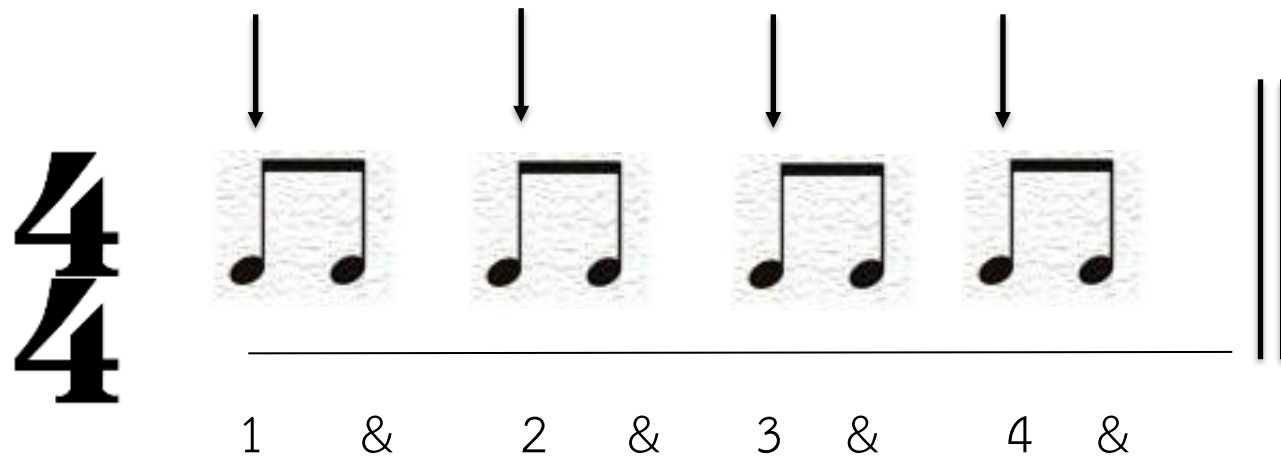

ความสั้น-ยาวของเสียงหรือความเจียบในจังหวะของท่านองนั้น
สามารถเขียนบันทึกได้ โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวโน้ต และ
ตัวหยุด

การเคาะจังหวะ

โดยปกติแล้วโน้ตตัวดำ จะมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ แต่โน้ตเขบี๊ต 1 ชั้น
จะมีค่าเท่ากับ 1/2 ของโน้ตตัวดำ

ภาคปฏิบัติ

จงบับจ้งหะพรั้มกับปรบมือตามคำโน้ต

4/4

4/4

ใบงานที่ 3 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ร้อง เล่น บรรเลง เพลง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น
รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี) รหัสวิชา ศ 22102 ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี

1. จงเติมค่าลงในช่องว่าง

♩ มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

♩ มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

♩ หรือ ♪ มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

♩ หรือ ♪ มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

♩ หรือ ♪ มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

2. จงบอกชื่อตัวโน้ตเชบิต 1 ขึ้นเป็นชื่ออังกฤษและอเมริกัน

ตัวโน้ต	ตัวหยุด	ชื่อไทย	ชื่ออังกฤษ	ชื่ออเมริกัน
♩ หรือ ♪	♩	เชบิตหนึ่งชั้น		

ใบงานที่ 3 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

1. จงนับจังหวะพร้อมกับปรบมือตามค่าน้ต

คำชี้แจง หนึ่งห้องในเครื่องหมายประจำจังหวะ $\frac{4}{4}$ จะมีโน้ตตัวดำ $\bullet$ โน้ตเข้บ้ตหนึ่งชั้น
โน้ตเข้บ้ตสองชั้น ♪ และโน้ตสามพยางค์เข้บ้ตหนึ่งชั้น ♪♪♪

1.1) $\frac{4}{4}$ $\bullet$ ♪ ♪ ♪ ♪ | $\bullet$ $\bullet$ $\bullet$ $\bullet$ ||

1.2) $\frac{4}{4}$ ♪ ♪ ♪ $\bullet$ $\bullet$ | $\text{♪} \text{♪}$ $\text{♪} \text{♪}$ ♪ $\bullet$ ||

ใบงานที่ 3 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานที่ 3 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี

1. จงเติมคำลงในช่องว่าง

 มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

 มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

 หรือ มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

 หรือ มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

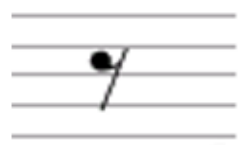
 หรือ มีค่าเท่ากับ _____ จังหวะ

ใบงานที่ 3 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น

2. จงบอกชื่อตัวโน้ตเชบิต 1 ชั้นเป็นชื่ออังกฤษและอเมริกัน

ตัวโน้ต	ตัวหยุด	ชื่อไทย	ชื่ออังกฤษ	ชื่ออเมริกัน
 หรือ 		เชบิตหนึ่งชั้น		

ใบงานที่ 3 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น

ตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

1. จงนับจังหวะพร้อมกับปรบมือตามค่าน้ต

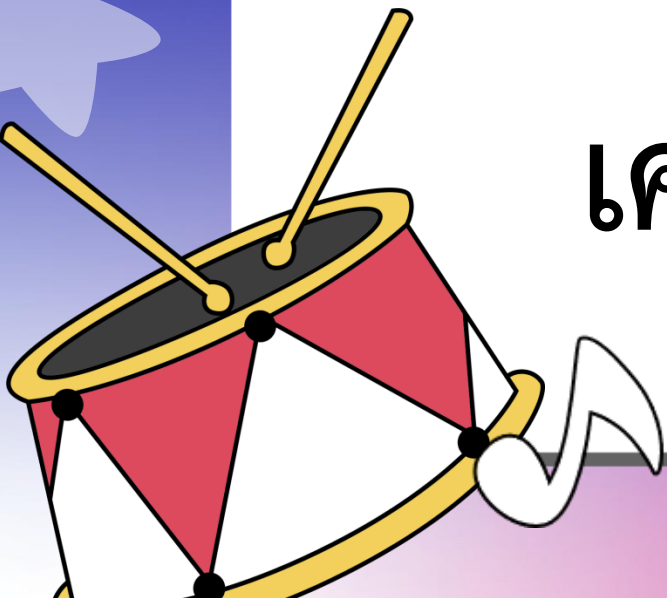
คำชี้แจง หนึ่งห้องในเครื่องหมายประจำจังหวะ $\frac{4}{4}$ จะมีโน้ตตัวดำ โน้ตเข้บ้ตหนึ่งชั้น
โน้ตเข้บ้ตสองชั้น และโน้ตสามพยางค์เข้บ้ตหนึ่งชั้น

 บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เครื่องหมายแปลงเสียง

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง
- ใบงานที่ 4 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

